

Q&A - RES MRE - **Thema Inwonersparticipatie** <update 2 nov 2020>

Metropoolregio Eindhoven
RES Regionale
Energie
Strategie

INWONERSPARTICIPATIE

- **Wanneer worden de bewoners van de gemeenten bij de plannen betrokken?**

- **Waarom is er pas zo laat gekozen voor discussie met bewoners?**

- De fase tot aan concept-RES stond met name in het teken van de analyse. Dit heeft kaarten met zoekgebieden opgeleverd, en een inventarisatie van warmtevraag en beschikbare warmtebronnen. Om inwoners hierover te informeren stond eerder een brede bijeenkomst gepland voor inwoners, namelijk op 11 maart in het Evoluon, maar in verband met de maatregelen rondom de corona-crisis, mocht deze niet doorgaan. Hiervoor in de plaats is op 4 juni een webinar georganiseerd over de concept-RES voor inwoners van de 21 MRE-gemeenten. De komende fase, naar RES 1.0, worden inwoners intensiever betrokken. Voor het onderdeel Grootchalige opwek wordt, voortbouwend op de inhoudelijke analyse in de concept-RES, een planMER-procedure doorlopen, waar het participatieproces een belangrijk onderdeel is. Daarnaast loopt de communicatie naar bewoners ook met name via de gemeenten. Er zijn veel voorbeelden van gesprekken die zijn gevoerd vanuit de diverse gemeenten met inwoners, zoals bijvoorbeeld de energiesafari's in de Kempen, de energiedialoog in Helmond en de verschillende pilotprojecten op het gebied van duurzame warmte in Eindhoven.

- **Wat is het voorstel /aanpak om NoRegret projecten te realiseren? M.a.w. hoe worden burgers/bedrijven gemotiveerd hieraan deel te nemen?**

- In de komende periode moet dit nader worden uitgewerkt. Voor een succesvolle uitvoering van de RES zijn aanvullende instrumenten, regels en middelen noodzakelijk om de projecten en afspraken uit deze RES tot stand te kunnen brengen. In de concept-RES hebben we aan het Rijk gevraagd om 'zon op dak' extra te stimuleren door bijvoorbeeld subsidie te verlenen voor 'niet-aan-het-net-leveren', 'zon op bedrijfsdaken' te stimuleren door verplichtingen bij nieuwbouw en financiële impulsen, het voor particulieren aantrekkelijk te maken om meer zonne-energie op te wekken dan voor eigen gebruik nodig is.

- **Draagvlak creëren komt iedere keer vrij laat in het proces. Hoeveel kan de RES nog wijzigen om het draagvlak te vergroten?**

- We zien de concept-RES als een tussenstap in het proces, waarin we als regio de koers uitzetten. De verdere concretisering gebeurt in de volgende fase, om te komen tot een RES 1.0. Op basis van de concept-RES starten we deze zomer een planMER traject, waarin alle milieu-effecten bij inpassing van duurzame opwekking van energie in beeld worden gebracht. Ook andere ruimtelijke, economische, sociale en politiek-bestuurlijke overwegingen worden in kaart gebracht. Dan vindt ook verdere consultatie plaats van stakeholders en inwoners.

- **Hebben jullie het beeld dat de gemiddelde inwoner enig idee heeft van hetgeen eraan komt aan opgave?**

- We zullen nooit iedereen bereiken. Wel proberen we, onder andere ook via digitale flitspeilingen, in contact te komen met zoveel mogelijk inwoners.

- **De RES is toch uiteindelijk een hard commitment? Hoe past dit in draagvlak?**

- De decentrale overheden in de regio (gemeenten, waterschappen en provincie) maken samen een RES in hun RES-regio. De gemeenten en provincies besluiten zelf over de verankering van de RES in hun Omgevingsbeleid (Omgevingsvisie, Omgevingsplan/Omgevingsverordening).

- Is er een beeld geschetst van het huidige draagvlak voor de RES?**

We hebben een digitale ‘flitspeiling’ uitgevoerd over het onderwerp energietransitie. De resultaten daarvan zijn te vinden in bijlage 4 van de concept-RES. Daarnaast is in samenwerking met de BMF een jongerenpeiling uitgevoerd.
- Is er ook reeds een bevinding van de verschillende gemeenteraden op dit concept?**

De gemeenteraden van alle 21 gemeenten streven ernaar om de concept-RES voor september te bespreken in de gemeenteraden.
- Inwoners zijn stakeholders maar zeker ook de woningcorporaties. M.a.w. is de RES ook een uitgangspunt (commitment) voor en van de woningcorporaties?**

De woningcorporaties zijn als stakeholder in het proces aangehaakt en betrokken in de werkateliers. Richting RES 1.0 zijn wij met de woningcorporaties in gesprek om de juiste samenwerking invulling te geven.
- Ik heb het gevoel dat het werkatelier met stakeholders met name is gericht op het betrekken van expertise uit een geselecteerde groep bedrijven en overheden. Er zit bij veel inwoners ook veel kennis en expertise en velen willen graag actief meedenken. Wat zijn daar de concrete mogelijkheden voor? En hoe kunnen woningbezitters concreet meepraten?**

Fijn als u betrokken wilt zijn. U kunt uw naam doorgeven via energie@metropoolregioeindhoven.nl.

Gedurende de MER-procedure organiseren we regelmatig werkateliers voor stakeholders. Daarnaast zullen we op regionaal niveau inloopbijeenkomsten organiseren voor geïnteresseerden. Op deze bijeenkomsten geven we, afhankelijk van de vordering in het traject, informatie over het proces en inspraakprocedure, toelichting over de vorderingen, toelichting op opgeleverde documenten en informatie over de uitkomsten van het planMER. Naarmate de zoekgebieden concreter worden, zullen gemeenten op lokaal niveau participatietrajecten opstarten om hun eigen inwoners te informeren en betrekken.
- Wat kunnen bewoners nu al doen?**

Wat betreft verduurzaming (wat kun je zelf doen?) staat veel informatie op www.milieucentraal.nl. Voor meer informatie over verduurzaming van uw huis kunt u ook terecht op <https://energieloket-zuidoostbrabant.nl/>
- In de concept-RES staat dat jullie voor participatie nog verder richting de RES 1.0 het verder gaan uitwerken. Op welke manier geven jullie hier invulling aan met in het bijzonder jongeren?**

We zijn ons proces richting RES 1.0 en verder nog aan het inrichten nu. We willen nu sterker in gaan zetten op participatie. Een deel zal via inhoudelijke werkateliers zijn en voor een deel zal dit in de vorm van consultaties zijn. Er vindt ook overleg plaats met Jong RES, waarin jongeren zich hebben verenigd om hun stem te laten horen in de RES-sen.
- Krijgen jongeren dan ook daadwerkelijk een stem in dit proces?**

21 gemeenten maken samen met de waterschappen en provincie de RES. In de weg die daarvoor wordt bewandeld hebben ook de jongeren toegang tot invloed op dit proces. In de regio en via de gemeenten krijgen inwoners de gelegenheid tot inspraak. Daarnaast is er al door de BMF een internetpeiling geweest en daaruit is een groep van meedenkende jongeren geformeerd. We zijn

ook met Jong RES in gesprek.

- **Ik zag in de concept-RES dat er niet goed omgegaan wordt met de kansen en risico's. Hoe kan ik actief bijdragen?** Het zou fijn zijn als inwoners die actief mee willen denken zich zouden melden. Dan kunnen wij ook uitnodigingen sturen voor de bijeenkomsten die wij nog gaan organiseren.
- **Hoe activeer je inwoners die niet uit zichzelf willen verduurzamen?**
Gemeenten proberen via verschillende kanalen inwoners te motiveren.
- **In de stakeholderslijst in de bijlagen mis ik ontwikkelaars. Zij moeten straks een groot deel van de projecten gaan realiseren dus dan lijkt het me handig als de haalbaarheid van allerlei aspecten van de RES ook bij hen wordt getoetst. Waarom worden die niet actief betrokken?**
We hebben in de werkateliers met name gesproken met georganiseerde stakeholders, zoals de BMF, Staatsbosbeheer, ZLTO en lokale energiecoöperaties. In de volgende fasen van de RES komen we tot verdere concretisering en dan zal het ook gaan over haalbaarheid van initiatieven, waarbij ook naar financiële haalbaarheid moet worden gekeken.
- **Wat is er met de inbreng vanuit de stakeholders op de concept RES gedaan? Waar kunnen we de antwoorden vanuit de stuurgroep op deze reacties teruglezen?**
Zie de reactiebrieven op: <https://www.energieregionre.nl/concept-res>
- **Wat doen jullie met de kritiek van BMF en de partij Baudet? Toch zeer verschillende instanties.**
Verschillende stakeholders, zoals de BMF, hebben reeds input geleverd. Onze reactie op de brief van de BMF is terug te vinden op onze website <https://www.energieregionre.nl/concept-res>. Ook in het kader van het planMER-traject is er volop gelegenheid om input te leveren. Uiteindelijk zullen de volksvertegenwoordigers moeten komen tot een afweging van de verschillende belangen.
- **Welke aanpassingen worden doorgevoerd in de aansturing/governance van de RES n.a.v. de reacties op de concept RES. Meer specifiek, worden bijvoorbeeld de LEC's toegevoegd aan de stuurgroep RES?**
Met de betrokken stakeholders, zoals de energiecoöperaties, woningcorporaties, BMF, ZLTO, TU/e, Fontys, VNO/NCW en de BOM, zijn we in gesprek om samen te verkennen hoe we (als geheel) kunnen en willen samenwerken om te komen tot een versnelling in de energietransitie. Deze groep zien we als adviesgroep. Tussentijds vinden themagewijs voor specifieke groepen stakeholders inhoudelijke werkateliers plaats die vanuit de werkgroepen worden georganiseerd.
- **Wie beslist er uiteindelijk over de te plaatsen opwekcapaciteit en de verdeling in wind- en zonenergie? Wat als een gemeenteraad niet akkoord gaat? Kan de Rijksoverheid in het landsbelang besluiten doorvoeren? Graag uw commentaar.**
Uiteindelijk beslissen 21 gemeenteraden, de waterschappen en de provincie over wat zij afspreken binnen de RES. Wat betreft de ontwikkeling van projecten voor het opwekken van energie uit zon en wind is binnen de RES MRE nu afgesproken om nader onderzoek te doen. Op basis van dit onderzoek kunnen o.a. gemeenteraden zich straks uitspreken over de vervolgstappen. Dit wordt gedaan vanuit de opdracht van het Rijk om landelijk 35TWh aan duurzame energie via zon en wind op te wekken. Op dit moment tellen de 30 concept-RESsen op tot meer dan die landelijke doelstelling. De verwachting is dat de houding van de Rijksoverheid ten opzichte van de keuzes, die gemeenteraden in onze regio maken, zal afhangen van de mate

waarin de landelijke ambitie in het gedrang komt en hoe groot de potentie is van de mogelijkheden in deze regio om bij te dragen aan de doelstelling (ook in verhouding tot andere projecten in het land). De ervaring in Drenthe leert dat overheden tegenover elkaar kunnen komen te staan en de rechter om een uitspraak wordt gevraagd.

- **Het streven naar maatschappelijk draagvlak/bewustzijn is een leidend principe voor de RES. Maar er ligt geen richtinggevend voorstel. De voorliggende rapporten zijn totaal ongeschikt om draagvlak/bewustzijn te creëren. Burgers kunnen er niets mee. Ook het Instituut voor de Leefomgeving concludeert dat de burger veel te weinig worden betrokken. Hoe pakt U heldere communicatie aan om draagvlak te creëren?**

Er is voor gekozen om inwoners in een vroegtijdig stadium van het RES-proces te informeren. Onderzoeken zijn nog abstract en op veel vragen hebben we nog geen antwoorden. Wel zijn in de concept-RES afspraken gemaakt over wat gemeenten, provincie en waterschappen belangrijk vinden. Daaronder valt ook zorgvuldige participatie en heldere communicatie. Dit houdt in dat er geen keuzes worden gemaakt zonder dat burgers op een heldere manier hun reactie of inbreng is gevraagd. Uiteindelijk zullen de bevoegde instanties, zoals gemeenteraden, de keuzes moeten maken, maar dan wel in een proces waarin zij de inbreng van burgers kunnen meewegen in de te nemen besluiten. Op www.energieregionre.nl kunt u de actuele agenda met informatie-bijeenkomsten raadplegen, waarin u kunt vragen om extra toelichting, mochten voor u nog zaken onduidelijk zijn. Ook kunt u bij uw gemeente vragen om een toelichting over de lokale situatie.